

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

PRASIDĖJO NYKŠTUKO IR MILŽINO KARAS

Milžiniška Rusija jau užpuolė mažukę Suomiją

Praeitą savaitę Europos mūzinas vanduo susidrumstė dar tuo, kad Rusijos diktatorius "Juožas Didysis" pasiuntė savo kareivius, lėktuvus ir laivus užkariauti savo mažukę kaimynę Suomiją. Tą pačią Suomiją, kuri nepasidavė Rusijos "globai" ir kuri brangina savo nepriklausomybę. Del šio įvykio visame pasauly pasirodė didelio nusistebejimo. Simpatijos palinko link Suomijos, o pasmerkimai — link Rusijos. Rusijai draugiškas simpatijas parodė tik Hitleris. Balkanų. Nemažiau del to su mažai susijaudino, nes jei Rusija apsidirbtų su Suomija, tuomet gali užsimoti ir ant Nemažiau del to susijaudino ir Italija, kuri nori Balkanus dominuoti, nes jei Rusija apsidirbtų su Suomija, tuomet gali užsimoti ir ant Balkanų. Nors simpatijos daug ką reiškia Suomijai, bet jai į pagalbą dar niekas neatėjo. Tik gal kiek pagelbos rodo Suv. Valstijos, kurių prez. Rooseveltas oficialiai pasmerkė Rusiją. Del to Washingtono-Maskvos santikiai pradėjo rodytis blogesniais. Del to jau yra pasiūlymų Suv. Valstijoms atstauti iš Maskvos savo ambasadorių. Del to žadama nusiųsti į Rusiją kariškių lėktuvų.

Rusų ir suomių didumas ir įjegos

Rusų-suomių karas tai nykštuko su milžinu kova, nes tos dvi šalys savo didumu ir įjgomis toli gražu nelygios. Šie palyginimai tai gerai įrodo: Suomija: Žemės plotas 134.557 kekurkampės mylios. Gyventojų skaičius 3,600,000. Pastovioji armija 25,000 kareivinių ir kareivijų. Apie 40,000 rezervų. Apie 500,000 vyrų, tinkamų kariavimui. Laivynas: del 4,000 tonų krasto apsaugos laivai, keturi ginkluoti laivai, septyni torpėdiniai laivai ir penki submarinai. Lėktuvų Suomija turi tik 150. Rusija: Žemės plotas 8,144.228 kekurkampės mylios. Gyventojų apie 170,000,000. Pastovioji armija apie 1,800,000. Rusija turi 18,000,000 vyrų, turėjusių 18 mėnesių karinius pratimus. Laivynas: trys šarvuotieji laivai, aštuoni kruizeriai, dvylika naikintojų, šimtas dvylika submarinų. Tokį laivyną turėjo Rusija kai ją laivdė dar caras. Dabar manoma, kad komunistai ji gerokai padidino. Lėktuvai: nemažiau 2,000, bet spėjama kad gali būti apie 10,000.

Kaip išsivystė rusų-suomių karas

Kol "Juožas Didysis" smogė pirmą smugį mažukei Suomijai, reikalai ėjo ir pynešė sekamai: Spalio 3 d. — Kai Rusija "apsidirbo" su Latvija, Estija ir Lietuva, komunistų oficialis laikraštis paskelbė, kad Suomija busianti sekanti. Spalio 7 d. — Stalinas pavietė Suomiją atsiųsti savo atstovą į Maskvą "pasikalbėjimui". Spalio 9 d. — Suomii atstovas Paasikivi išvyko į Maskvą.

sius virš Suomijos žemės.

Lapkričio 26 d. — Rusai "pasiskundė" pasauliui, buk suomiai juos puola, buk jie šaudė iš artilerijos ir keturis rusų kariškius užmušė, o vieną nuolika sužeidė. Rusų spauda paliejo karčią tulžį prieš suomius, įtardama juos agresoriais. Molotovas pareikalavo suomių kareivius atitraukti nuo rusų-suomių rubežiaus.

Lapkričio 27 d. — Suomiai užsiginė šaudė į rusus, bet sutiko pasitraukti nuo rubežiaus, jei tą patį padarys rusai.

Lapkričio 28 d. — Suomiai prašė dar vieno pasitarimo su rusais. Rusai atmetė suomių prašymą. Suomii užsienio reikalų ministeris Erkkio jau buvo pasiryžęs padaryti pranešimą, kad sutinka kareivius nuo rubežiaus atitraukti. Bet tuo pačiu laiku rusai atšaukė seniau padarytą rusų-suomių nepuolimo sutartį.

Lapkričio 29 d. — Rusija pertraukė diplomatiškus ryšius su Suomija. Tai jau rodė netolimą karo pradžią. Suv. Valstijos pasiūlė tarpininkauti rusų-suomių pasitarimui ir del to siūlė savo "geruosius ofisus".

Lapkričio 30 d. — Rusų raudonoji armija, raudonasis laivynas ir raudonasis orlaivynas užpuolė Suomiją. Suomijos prezidentas Kallio pasakė karo stovį.

Rusai sėja mirtį iš kanuolių, lėktuvų ir laivų

Rusų karo įjegos pradėjo veikti visais frontais: artilerija, pėstininkais, lėktuvais ir laivais. Kariuomenė prasimušė į Suomijos žemę ties Leningradu ir suomių miesteliu Terijoki. Laivai puolė tas salas, kurių rusai norėjo iš suomių "išsinuomoti". O lėktuvai pradėjo sėdi mirtį ant daugelio tirštai apgyventų miestų. Pirmiausia pradėjo iš lėktuvų bombas mėtyti ant Suomijos sostinės Helsinkinų, kur padarė daug žalos ir jau užmušė kelis šimtus žmonių — daugiausia nekaltų moterų ir kūdikių bei darbo žmonių. Netik Helsinkiuose, bet ir kituose miestuose ugninės bombos padegė daugybę namų. Suomijoje plėška gaisrai ir siaučia mirtis iš rankos tu žmonių, kurie dar taip neseniai smerkė karus, smerkė agresorius, smerkė žudymą nekaltų žmonių iš lėktuvų. Kurie reikė pageidavimą taikos visame pasauly.

Suomiai labai drąsiai ginasi

Suomiai yra taikos mylėtojai. Jie yra sąžiningi ir teisingi žmonės. Jau senai daugelis Europos valstybių nustojo Amerikai mokėti karo skolą. Suomiai kas metas savo dalį sumoka. Jie buvo pasiryžę ir šiemet tai padaryti. Suomiai yra patriotingi žmonės. Jie myli savo žemę ir nenori kitų svetimos žemės. Todel kai priešas įsiveržė į jų žemę, jie parodė tokio atspatumo, kokio nesitikėjo rusai. Nors jau nemaža suomių žuovė, bet nemažai jie ir rusų išžudė. Kol kas rusai turi dar tik mažą suomių žemės skyklę. Pačioje šiaurėje rusai buvo paėmę iš suomių Petsamo išeigą į Šiaurinį Atlantą. Suomiai tą dalį iš rusų atsiėmė. Jie sakosi pačioje karo pradžioje nuskandinę du rusų kariškius laivus, sunaikinę šimtis tankų ir nušovė dešimtis lėktuvų, kurie nešė baime

ir mirtį per visą suomių žemę. Suomiai pasiryžę gintis iki paskutinio, iki paskutinio lašo kraujo. Jie sujūdė netik savame krašte, bet ir visame pasauly, kur tik jų randasi. Jie deda aukas ir meldžiasi Dievui, kad jiems pagelbėtų atsilaukyti prieš milžinišką priešą. Štai kaip Suomijos padėtį apibūdino dar neseniai New Yorką atvykęs suomių kunigas W. Uodinen, kuris pats meldėsi Dievui ir prašė ritų melstis:

"Dieve duok mums įjėgų. Mes turime tiek mažai kareivių, tiek mažai lėktuvų. Bet mes pasiryžusiai kariuoms. Suomiai žino, kad rusams juos valdant, visi suomiai išnyks. Todel geriau jiems mirtį karo lauke, ginant savo laisvę".

O Suomijos kariuomenės vyriausias vadas, generolas Mannerheim, atsišaukdamas į savo kareivius, tarp kita ko, pasakė:

"Narsieji Suomijos kareiviai! Aš imuos sunkių pareigų tuomet, kai mus užpuolė klastingas priešas. Pirmoji pareiga, tai kad jūs tikėtumėt savo vadui. Mes gerai pasižystame vieni kitus ir mūsų visų pareiga yra kovoti iki paskutinio lašo kraujo. Šis karas yra tas tuo karo, po kurio mes išsilaisvinome. Mes giname savo namus, savo tikėjimą, savo tėvynę".

Nauja vyriausybė "nauja" valstybė

Suomijos premieri buvo Aimo Cajander. Jo labai nekonte Stalinas lygiai taip, kaip anais laikais Hitleris nekonte Čekoslovakijos prezidento Benešo. Molotovas reikalavo, kad tas rusų nekonte premieras pasitrauktų iš savo pareigų. Kilus karui, rusai jau gundė suomių priešą "tironą" sukilti. Kilus karui, Suomijos vyriausybė turėjo pareikšti esančiam premieriui pasitikėjimą. Tokio pasitikėjimo jis susilaukė, bet "del šventos ramybės" rezignavo. Į jo vietą prezidentas paskyrė premieri Risto Rytį, kuris sudarė naują vyriausybę, kurioje įeina nemaža pirmiau buvusių ministrų. Ir naujoji Suomijos vyriausybė pasisakė rusams nepasiduosi. Stalinas del to dar daugiau užsidegė.

Dar po Pasaulinio Karo audrų rusai labai norėjo Suomiją turėti savo "sovietuose". Jie prieš Suomiją kariavo ir buvo veik nugalėję. Tik dėka Vokietijos pagelbos, suomiams pavyko komunistus iš savo krašto išvysti ir įsikurti savo nepriklausomybę. To istoriško įvykio rusai nepamiršo. Nuo tų laikų liko ir suomių "vadų", kurie gyveno "dvasišku įkvėpimu" Lenino, o paskui iš Stalino. Išgirdę apie Suomijos naujosios vyriausybės pareikšimą rusams nepasiduoti, matyt rusų sugundyti keli suomiai pasiskubino mažame parubežio mieste Terijoki įsteigti "demokratišką Suomijos respubliką". Jos priešaky jie pasistatė "žmonių valdžią" (matyti panašią į anais laikais buvusią Lietuvą "Kapsuko valdžią"). Šios "naujosios Suomijos" galva parinktas Otto Kuusinen, kuris eina prezidento ir užsienio reikalų ministerio pareigas.

"Naująją Suomiją" Maskva tuojaus pasiskubino pripažinti. Tuo pačiu Maskva paskelbė, kad tikroji Suomijos vyriausybė Helsinkiuose neegistuoja. Tuo pačiu tarpu "naujoji vyriausybė" jau paskelbė dvarų išdalinimą biedniams ūkininkams ir pagerinimą darbininkų buvimo miestuose. Šis žygis gal jau parodė, kad Stalinas netiek norėjo karo bazių Suomijoje, kiek norėjo atsikėryti suomiams už komunizmo išsivijimą iš Suomijos po Pasaulinio Karo.

Skandinavų ir kitų nusistatymas

Rusų karas prieš Suomiją, ir Skandinavų valstybėms — Švedijai, Norvegijai ir Danijai — suteikė nemažą galvosūkių. Jei Rusija užvaldytų Suomiją, pavojuje atsidurtų Švedija, kurios geležies kasyklų rezursais naudojosi Vokietija per ilgus metus. Jei rusams tektų Švediją, tai Norvegiją susilauktų naujo kaimynystės. O rusams būtų labai pravartu turėti Norvegijos uostus. Nors spalio mėnesį Skandinavų valstybės suomius parėmė moraliai, bet šiuo tarpu jos negali jiems suteikti militariškos paramos. Vienok jos susirupinę ir stiprina savo militariškas įjegas.

Anglija iki šiol sunaudojo juodaugiau Suomijos produktų. Ji dėjo pastangas, kad tarp rusų ir suomių neįvyktų ginkluotų konfliktas. O jei konfliktas įvyktų, Anglija pertrauktų dabar vedamus rusų anglų komercinės sutarties pasitarimus. Rusams pradėjus suomių kariuotį, Anglija labai ant rusų užsistatė. Anglijai spauda puola rusus. Premieras Chamberlainas parlamento susirinkime apgailavo atsitikusį įvykį. P. lamento nariai, minint Suomiją, s varda, džiugijai šaukė valio! Išgirdę Rusijos vardą, tyčiojosi. Bet Anglija, kaip ir Skandinavų valstybės, yra tokioje padėty, kad Suomijai negali pagelbėti.

Vokietija buvo suomių geria ir pastovi draugė pirmiau. Anais metais Vokietija padėjo Suomijai, kuomet ji kovojo už savo nepriklausomybę su komunistais. Vokietijos santikiai su suomiiais buvo geri. Toki geri, kaip ir su Pabaltijo valstybėmis. Bet Vokietija pasisuko į kitą pusę, kai susidraugavo su Rusija. Nors dabar Vokietijai ir nepatinka, kaip Stalinas Pabaltijoje šienauja ir kad jis užpuolė buvusią Vokietijos draugę, bet Hitleris Stalino žygi užgyrė.

Italija, nors iki šiol dar vis skaitosi Vokietijos drauge, bet del rusų elgesio nemirauja. Italijos žmonės nusistatę prieš rusus. Minios italų Romoje užpuolė rusų ambasadą. Spauda išreiškė užuojautą suomiams. O ką mano papa, tai pasako Vatikano organas Oseovatore Romano: "Reikia turėti minty, kad sovietų militariškas grąšinimas vienos valstybės nepriklausomybei, yra podraug grąšinimu ir visai Europai".

Balkanuose irgi iškilo jaudesio. Ten manoma, kad tik rusai apsidirbs su suomiiais, tai tuojaus pasikėsins priešais Rumuniją, kuri po Pasaulinio Karo gavo Rusijos provinciją Besarabiją. Manoma, kad rusai gali siekti dar ir toliau. O jei rusai užsimo-

tų prieš Balkanus, tai ten galėtų kilti didelis gaisras. Gali būti sunaikintos ir visos Balkanų valstybės, o pačioje viršūnėje atsistėtų Italija.

Suvenytų Valstijų simpatijos suomiams

Draugiškos simpatijos šiame krašte Suomijai reikšėsi jau tuomet, kai pirmu syk suomiiai pasiuntė savo delegaciją į Maskvą spalio mėnesį. Jau tada prez. Rooseveltas pasiuntė Rusijos prez. Kalininiui prašymą, išreikšdamas "širdingą pasitikėjimą", kad nebus sužaloti geri taikungnio santikiai tarp Rusijos ir Suomijos. Praeitą savaitę, kai karo audra jau buvo visai arti, Suv. Valstijų sekretorius Hull pasiūlė Suv. Valstijų "geruosius ofisus" rusų-suomių nesusipratimams risti. Suomija tą pasiūlymą tuojaus priėmė. Bet Rusijos užsienio reikalų vice komisaras Potemkin pareiškė, kad Amerika bereikalo savo geruosius ofisus siulu.

Prez. Roosevelt pareiškimas

Prez. Rooseveltas buvo tuomet laikui poilsui Warm Springs. Kai sugrįžo į Washingtoną, jau buvo kilusi rusų-suomių krizė. Pasitaręs su valstijos deputamentais, prezidentas, prez. Rooseveltas išleido atsisaukimą į Rusiją ir Suomiją vengti puolimo ne ginkluotų miestų ir nekaltų žmonių. Iš Maskvos į tai pasigirdo atsakymas, kad rusai tokių miestų nepuola. Bet tai buvo melagingas atsakymas. Gruodžio 1 dieną todel prez. Rooseveltas padarė rustų pareiškimą Rusijai. Jis pasmerkė Rusiją už naudojimą įjėgos ir pavadinio ją "nedora įstatymų laužytoja". Jis taipgi, varde Suv. Valstijų, pareiškė užuojautą Suomijai ir jos žmonėms. Gruodžio 2 d. prez. Rooseveltas, pasitaręs su sekretorium Hull, išleido pareiškimą, kad Suv. Valstijų valdžia atkreipia dėmesį Amerikos lėktuvų išdirbėjį į tai, jog Amerika pasmerkia tuos, kurie iš lėktuvų bombarduoja neapginkluotus miestus ir žudo nekaltus žmones. Šis prez. pareiškimas veikia kaip moralinis embargo del siuntimo Amerikoje padirbtų lėktuvų Rusijai.

Į prez. Rooseveltą daroma spaudimo iš visų pusių nutraukti diplomatiškus ryšius su Rusija. Tą yra pasakę ir buvęs prez. Hooveris. Bet, kol kas, neišrodo, kad diplomatiški ryšiai bus nutraukti.

Suomiai dar nori su rusais pasitarti

Gruodžio 4 dieną iš Helsinkinų atėjo žinios, kad naujoji Suomijos (Helsinkinų) vyriausybė reiškianti noro dar pasitarti su rusais. Tokį pageidavimą suomiiai išreiškė kovoje. Bet Rusija prašymą atmetė ir pareikalavo visos Suomijos pasidavimo.

Taipgi šiuos žodžius rašant, mušiai ėjo visais frontais. Suomiai skelbė minomis nužudė 1,000 rusų kareivių. Didelės sniego pūgos padeda suomiams kovoti. Per visą 750 mylių frontą rusų broivimasis sulauktytas. Tačiau rusai skelbia užėmė kelias suomių salas, kurias pirmiau norėjo "išsinuomoti".

Europos kitos bėdos

Veikimas juroje

Didžiausi atsitikimai juroje praeitą savaitę buvo tai nusikandimas lenkų laivo Pilsudski. Tas laivas laike karo buvo priskirtas prie anglų komercinio laivyno, ir turėjo 14,294 tonus talpos. Ar ji nusikandino minos ar torpėda — nežinia. Bet jis jau jurų dugne. Taipgi du vokiečių kariški laivai Deutschland ir Emden nukovė anglų apginkluotą laivą Rawalpindi, su kuriuo nusikando ir keli šimtai anglų jūrininkų. Anglai turėjo bėdos su minomis, kurių vokiečiai daug prileido į Šiaurės jurą ir Anglijos kanalą. Bet anglų vyriausybė sakos, tų minų paslaptį susekusi ir dabar lengviau jas kovoti. Del to ir laivų mažiau praeitą savaitę nusikando.

Vokiečių lėktuvų flotila buvo užpuolusi anglų laivus Šiaurės juroje. Vokiečiai sakos jataikę į kelis anglų laivus bombomis. Bet anglai tai užginčija, nors pripažysta, kad užpuolimas įvyko. Du sykūs vokiečių lėktuvai "uostė" virš Skotijos ir Northumbrijos. Bombų nemėtė ir nuostolių nebuvo. Anglų lėktuvų skadronas lakstė virš vokiečių lėktuvų bazės Borkum. Į lėktuvus anglai šaudė iš kulksvaidžių.

Vakarų fronte

Vakarų frontas sustingo sniege ir lede. Francų kariuoniai pasilėpė Maginot fortifikacijose, o vokiečių kariuoniai — Vakarų sienos fortifikacijose. Snipinėjimo tikslais lakstė francų lakunai pareiškė, kad sniegas ir ledai ant lėktuvų sparnų buvo tiek pavojingi, kaip ir vokiečių priešlėktuvinės kanuolės. Iš to matosi, kad vakarų fronte tikrai ramu.

Anglijos parlamento atidarymas

Nuo senai yra įsigyvenusi tradicija Anglijos parlamento posėdį atidaryti su didelėmis iškilmėmis. Karalius su karaliene važiuodavo brangioje karietoje parlamentą atidaryti. Juos lydėdavo gražiai įsirengusi karališka sargyba. Pačiame parlamente įvykdavo visokių ceremonijų. Bet praeitą savaitę atidarant parlamentą posėdį tų ceremonijų nebuvo. Karalius su karaliene nuvažiavo paprastame limozine. Juos lydėjo tik policistai ant motorciklų. Karališka karuna slapta atvešta iš gilumos Anglijos.

Karalius, dėvėdamas adminoro uniformą, padarė parlamentui pranešimą iš 194 žodžių. Tie žodžiai daugiausia kalbėjo apie karą. Premieras Chamberlainas, sakdamas pirmą kalbą šiam posėdžiui, turėjo apginti savo vieną kalbą, pasakytą per radio. Jis dar sykį pakartojo, kad Anglija norinti sutruškinti tik Vokietijos karišką mašiną, o ne pačią Vokietiją. Sakė, kad Anglija norinti išbuduoti "naują Europą", kur žmonės galėtų laisvai gyventi, laisvai prekiauti ir kur nereiktų daugiau ginkluoties. Anot jo, Anglija nenorinti niekam "užkariauti kerštingumo taikos". Bet tikrosios taikos ieškoti dar peranksti.

Mus Gydo Daktarai, Bet Tik Mes Patys Galime Apsisaugoti Ligu

Gyvenimo blogi papročiai

GERAS ŽMOGUS — BLOGAS PAPROTYS

Rašo
DR. D. PILKA

PAPROTYS yra kaip ir upelis, kuris vienu metu bėga pirmyn ir pirmyn. Tai yra mūsų kasdieninio gyvenimo veikimas, prie kurio mes esame taip įpratę, kad, rodos, kitaip negali nei būti. Kitais žodžiais sakant, paprotys, tai yra mūsų gyvenimo natūrališkas budas, kuris paeina iš mūsų vidujinės ar intrinčinės sistemos ir yra reguliuojamas pagal mūsų protinį nusistatymą. Pavyzdžiui, daugelis žmonių neruko tabako. Jie, žinoma, galėtų priprasti rukti, bet jie yra nusistatę nerukti. Jie pagaliau neturi tam nei patraukimo. Tokie žmonės galima skaityti prie gerų papročių. Daranti priešingai, rukanti — prie blogų.

Veik kiekvienas žmogus laiko savo papročius pavyzdgingiausiais iki tol, kol jie nepakliuva į gyvenimo žabangus, nepasiduoda savęs viešam išnaudojimui, prigavystei, girtuoklystei, gemblerystei ir panašiai. Bet tai yra bjaurūs ištvirkimai, o ne papročiai. Tokis asmuo geriau turėtų kreiptis pas dvasiškį išpažinties, o ne pas gydytoją vaistų.

Jeigu jūs butumet širdies ligois, jums būtų nuostabu žinoti, kad gydytojas įskaito blogais papročiais net ir tokius nekaltus laiko praleidimus, kaip žaislavimą po vidurnakčio, kazyravimą iki akys užsimerkia, šokimą iki rytmečio ir tt. Tokie papročiai tikrai yra pavojingi, ypač turinčiam širdies sutrikimą. Jie išeikvoja labai daug taupomosios širdies jėgos, kuri būna sunku atgauti. Sveikam jaunuoliui tokios išlaidos nedaug tereikšia. Jo energija atsinaujina su poilsiu. Bet pagyvenęs žmogus vargiai gali tokias jėgas išlaidos daryti, nes jis jos negali ant greitųjų susigrąžinti. Dažnai buna atsitikimų, kad žmonės suklumpa pusamžy, besirengdami dar ilgai gyventi ir daug nuveikti.

VALGIO KLAUSIMAS

Valgio papročiai pas daugelį žmonių yra netik pavojingi, bet stačiai nepakenčiami. Kalbant valgio etikos žvilgsniu, reikia tiesiog pasakyti, kad daugelis žmonių yra pirmos rūšies nusikaltėliai. Iš blogo valgio papročių pirmos pasekmės pasireiškia apsinkeimu virškinimo organų, ypač virškinamojo latakų. Žarninis kanalas neturi specialaus raumeninio maistui sandėlio. Pilvo prikimšimas bevertės palieka tik vietos perpildymu. Tai būna nelyginant bagažas, kuris kelionei užima daug brangios vietos. Maisto perviršis pamažėl persikeičia į riebumą, kas paprastai apsinkeina žmogus kūną. Už blogus valgio papročius širdis visuomet užmoka aukšta kaina.

Isikišimas į žmogaus dietą yra lyginai, kaip įsimašymas į svetimą žmogaus reikalą be pavelijimo. Didžiama žmonių nesupranta, kiek ištvirkusių maisto yra reikalinga mūsų kūno palaikymui. Pasiremiant ta nežinyste, daugelis žmonių pasirenka sau gyventi ignoracijos patenkinimais, — „aš valgau, kiek aš noriu“. Tiesa, apetitas neturi ribų. Jis yra stiprus savo papročiais ir gali pakreipti savo pusėn kiekvieną lengvatikį. Dietos taisyklių tokiems yra būtinas reikalas.

Dietetikos taisyklių prisilaikymas yra taip lengvas ir populiarus, kad, rodos, žmogui reikėtų tik priimti jas ir pildyti.

Gal but nėra pasauly kalbos, kurioje nebutų klaidingų patarimų. Netinkami patarimai, ypač valgio klausime, dažnai yra žalingi žmogaus sveikatai. Senovės taisyklės sako, kad žmogus turi valgyti gerą maistą ir užtektinai. Tokios pat pažiuos tebėra ir šiandien. Valgymas pagal taisykles, valgymas su saiku, valgymas gero maisto, tai yra šiandieninė kūno mitybos mokykla. Už perdėtą maistą į mūsų sistemą, širdis turi brangiai užmokėti. Protaujantis žmogus, prisilaikantis dietetikos taisyklių, tokių širdžiai išleidų visuomet vengia. Jis sutinka su senovės ir su šiandieniniais nurodymais ir kartu prisilaukia dietos taisyklių. Ir atsisėdus prie stalo, galų gale, reikia atsiminti Solomono pasekėjų pastabą, kad **lėkštė užmuša daugiau žmonių, negu kardas.**

PERSIVALGYMO KATASTROFA

Patarlė sako, kad Dievas gelbsti tiems, kurie patys rupinasi. Žmogaus godumas paveldėjo šitą patarlę savęs išnaudojimui. Jis įgyvendino ją taip giliai į savo papročius, kad atėjęs prie valgio pamiršta visas apetito ir etikos ribas ir taisykles. Valgio godumas, kaip jau buvo pastebėta, nuvaro daugiau žmonių į kapus, negu kardas. Persivalgymas sutrukdo visas kūno organų funkcijas. Pažiūrėkime nors trumpai, kaip šita betvarkė įvyksta ir kaip vidurių neveikimas sunkiai atsiliepia ant širdies.

Viduriai veikia normaliai tik tada, kai jie gauna tik reikalingą ir neperdėtą maisto kiekį ir saiką. Maisto perviršis arba persivalgymas žymiai apsunkina virškinamojo latakų veikimą: sulčių gamyba sustoja, įvyksta maisto stagnacija, kyla fermentacija, gazai, vidurių pakilimas, užkietėjimas, — žodžiu sakant, įvyksta katastrofa. Kuomet maisto virškinimas

būna taip sutrukdytas, suvėluotas, širdis turi už tai atsakyti. Kraujo cirkuliacija, vietoj išnešiojus ir išdalinus maistą į įvairius kūno organus kaip reikia, gauna pirmiausia eliminuoti nuodingus produktus, kylančius iš puvančio maisto.

Pažiūrėkime toliau, kaip toli organai atsiliepia į persivalgymą. Inkstai, pavyzdžiui, yra kraujo koštuvai. Jie iškošia, atskiria iš kraujo visus nepageidaujamus žmogaus kūnui produktus ir eliminuoja juos iš sistemos. Maisto perviršis padidina inkstų darbą. Kitaip sakant, inkstai gauna virš normos arba ekstra darbą atlikti, kurį lengvai galima išvengti. Turint daugiau darbo, inkstai reikalauja, kad ir širdis veiktų našiau, kad ji greičiau pristatytų jiems daugiau kraujo perkošimui, kad kuogreičiausia paluosavus organizmą nuo apsunkinimo. Tai įrodo kasdieninis žmogaus gyvenimas. Visi gerai žino, kad persivalgęs žmogus negali tuojau stoti prie sunkaus darbo; visų pirma, jis stengiasi pasilsėti, kad maistas „flueitų žemyn“. Pas daugelį žmonių yra net įsigyvenęs paprotys, kad tuojau po valgio dirbt nėra sveika. Kai kada žmogus tiek persivalgo, kad jam būna sunku net nuo stalo nueiti. Pasitaiko dažnai girdėti atsitikimas, kad tulas žmogus buvęs sveikas, pavalgęs pietus ar vakarienę ir besilisdamas staigiai miręs. Reiškia, reikalavimas pastangų iš širdies buvo taip didelis, taip staigiai uždėtas, kad jos jėga neišstėjo atlaikyti.

Širdis, centralinė žmogaus mašina, kaip matome, turi daug pareikalavimų pagalbos nuo įvairių organų, kad jų pačių darbas būtų atliktas pirmiau ir našiau. Nesunku todėl suprasti, kad inkstų ir širdies ligos eina ranka rankon ir žymiai stovi prieky visų kitų. Ir žymiai širdies ir inkstų ligos daugiau apima **Baltąją Gentį.**

Sudėję viską į daiktą, įsivaizdinkime sekantį vaizdą: pirmiausia įsivaizdinkime sau širdį su išeikvota energija. Vėl įsivaizdinkime skilvį turintį gerą upą veikti ir priešingai — atsisakantį del perdėto maisto. Ir, pagaliau, įsivaizdinkime inkstus vedančius kovą, kad pasiliuosavus nuo pervirš susirinkusių metabolizmo produktų, kurie trukdo mažiųjų kapiliarinių indelių funkcijai. Galų gale ateina pietų valanda ir vakarienė ir gaspadorius tu trijų organų — skilvio, inkstų ir širdies (priešingų darbui) — atsisėda prie stalo ne del kitoko reikalo, kaip tik kad davus daugiau darbo nuvargusiems organams. Aišku, kad kas nors turi įvykti. Ir neilgai trukus šitų fabriky darbininkai, šitų organų funkcija meta darbą ir sukelia gaspadoriaus elgėsiui pasipriešinimą: žmogaus veidas išblyška, išvaizda tampa miglota, akys įlenda į kaktą, kūno struktūra pradeda menkėti, padrimba, apsinkeja, žandai papursta, lėtas ir sunkus dusavimas pradeda kankinti, raumenys pradeda trukčioti — visi teisinasi iš paskutiniųjų esant nekaltais — iki, galų gale, natūrališkai įsigyvenęs kune drebėjimas sugriaua žmogaus sveikatą.

Kyla daug rūpesčių, daug splojimų, kodel taip viskas atsitiko, kodel tokis geras žmogus turi kentėti ligas, ir kas tai per liga? „Vidurių užkietėjimas“, laikraščiai rašo; „uremija“, pastebi šeimos gydytojas; „širdies nervų paralyžius“, prideda specialistas. Skaitytojas čia gali pasirinkti diagnozą, kuris jam geriau patinka. Diagnozė vardas pagaliau mažai tereikšia, kaip tokias pasekmes nepavadinai. Svarbiausia yra tai suprasti, kaip jie kyla ir iš kur paeina ir prie ko veda.

Dabar mes maždaug suprantame, kad tokia katastrofa mūsų gyvenime nenukrinta tiesiog iš dangaus. Ji atsiranda pamaži su pasarga, su pastabomis. Paveikta širdis paprastai suklumpa pirmiau, negu žmogus parpuola. Besiartinant pavojui, simptomai paprastai susideda iš vidurių išputimo, raugėjimo, spaudimo apie širdį, ypač tuojau po valgio, dažnai net su aštriais dilgsniais kairiajame šone, kurie po eruktacijos, po vėmimo, po vidurių paluosavimo dažnai vėl pranyksta. Daugelis žmonių pasitenkina, kad tai buvo „gazai spaudžianti širdį“. Tokis splojimas, žinoma, yra rizikingas dalykas. Kad ištyrus priežastis ir nustatys diagnozą iš tų gazų spaudimo, žmogus būtinai turėtų pamatyti gydytoją. Tik gydytojas ištyręs padėti, galės nustatyti diagnozą ir patarti atatinamą priežiūrą tolesniai laikui. Ne-reikia kaltinti vien tik vidurių neveikimą. Podraug gal kas yra negero su širdimi ar inkstais. Gal buti, kad paveldėta ar organiška liga kankina sistemą. „Gazų spaudimas“ yra paprastai riebaus, nutukusio žmogaus manymas, o ne daktaro diagnozė.

SALDAINIAI

Kalbant apie nutukimą, reikia prisiminti tuos asmenis, kurie vargiai ką valgo, bet vis eina riebyn ir riebyn. Prie stalo jie veikia nieko nevalgo, — ištvirkusių verti pasigailėjimo! Jie neskaityt saują-kitą saldinių suvalgo už maistą, plytelę-kitą chokolado ar „ice cream soda“ turint kokios nors mitybos vertės, ir jau pamiršo kon-kon valges vakar vakarė. Ne-nuostabu todėl, kad prie stalo jie ar jos taip mažai valgo, kas neretai net šeimininkę sujaukina del tokio „badavimo“. Miesto gyventojai ypač dar labiau nusikalsta, užkandžiaudami mažais „sanvičiais“ ant „tuščio pilvo“ po teatro, po šokio, ar kur nors pasi-

trankius ir panašiai. Jų skilvis ir taip sunkiai dirba per visą dieną, ir, pagaliau, dar būna pridėdama „magaryčioms“ ant nakties, nors mažai, kad dagyvenus iki rytojaus. Tokių smaguriavimų pasekmės visi gerai prisimena, kaip jie jaučiasi ant rytojaus: tinginys kaip ožys, keltis sunku, veidas pabalęs, burnoj kartu, pilvas lyg lubnukas, — gaila, kad naktis buvo taip trumpa.

Pažiūrėkime į „soda“ fontanus ir saldinių krautuves mūsų miestuose, ir pažiūrėkime į nutukusius žmones, vos velkančius sunkią savo kūno naštą, kurie prie kiekvienos progos stengiasi ką nors paimti į burną. Tai yra ištvirkimas, visųdidžiausias ištvirkimas! Arabų sodžiuose. Šiaurinėj Afrikoj, kur saldinių, piragaičių, smaguriavimo perteklių nėra, mes tenai matome visai kitokią žmonių grupę. Jie yra liesi, gražios struktūros, ramūs gyventojai, su ragazėlėmis prisitaisę ant galvų, žingsniuoją sau jaunystės miklumu, nepaisant nei sulauktų amžiaus garbingų metų su balta, plevėsuojančia barzda jau nuo seno laiko. Vidurdienio poilsį jie praleidžia ne pietaujant ar smaguriaujant gardumynus, bet ramiai sau sėdi kojas sukryžia-vę po palmų medžiais, lyg tartum pildydami tą rusų patarlę: „ramiai važiuodamas, toliau nuvažiuosi“ („tyše edeš, dalše budeš“). Nežiurint jų amžiaus, jie yra nelyginant ta sprendžina, — lengvai ir mikliai vartoja savo kūną atsėdėdimui ir atsikėlimui, nepaisant nei ragazėlės svorio.

Dar prisiminkime persivalgymo pasekmes, kurios, laikui bėgant, išaugina kabancias pažandes, dvigubą ar trigubą pagurklę, keletą rindų riebumo ant sprando, padribusius lašinius šen ir ten, kurie traukia rankas ir kojas žemyn. Ilgas amžius tokiam nėra galimas.

NUTUKIMAS

Pas daugelį žmonių nutukimas paeina nuo liaukų funkcijos sukrinkimo. Tai yra skirtingos rūšies nutukimas ar liesumas. Apie tai čia nevieta kalbėti. Del svarbos prisiminsime tik trumpai, kad šituo klausimu yra kaltinamos endokrininės liaukos, — pituitary, thyroidea, adrenalinės ir kitos. Žmonės turėdami endokrininių liaukų sukrinkimą arba netobulą apsigimimą, nežiurint kiek jie nevalgę, visvien eis riebyn arba priešingai. Jaučiant tokį kūno funkcijos sukrinkimą, reikia būtinai pasitarti su gydytoju ir gauti atatinamą patarimą apie nutukimą arba liesumą arba funkcijos reguliavimą.

Nutukimas dažnai paeina nuo sugedusios kūno cheminės mašinerijos arba cheminio aparato, kuris pakeičia maisto elementus iš vienos formos į kitą. Virškinamojo aparato sugedimas turi daug priežasčių, kurias būtinai reikia ištaisyti tuojau.

Jeigu riebumas būtų tik paviršutinis kūno sluoksnis, mes negirdėtume, kad ten ir ten, toks ir toks, nusipenėjęs, nutukęs riebus, bet sveikas žmogus, staigiai mirty nuo širdies ligos. Prie išlaukinio riebumo, aišku, vidujiniai organai lyginai prisideda širdies žalai. Žmogaus nutukimas labai atatinka fizikos taisyklę, kuri reikalauja, kad energijos jėga būtų per kilogramą žmogaus mašinerijos darbo varymų pirmyn. Tai yra, kad ši energija turėtų galią išnešti kūno riebumo perviršį iš vienos vietos į kitą. Tokia darbo užduotis reikalauja, kad širdis vytų užtektinai kraujo į sistemą. Kraujas nuneša visus produktus į tam tikrus organus, kur jie pereina katabolizacijos procesą išdėstant juos į paprastus chemiškų elementus. Vieni iš šių elementų pasilieka žmogaus kūno budavojimui, kiti bereikalingai lieka prašalinti eliminacijos keliais.

Kodel riebus žmogus turi sumenkėti?

KLAUSIMAS, kodel riebus žmogus turi sumenkėti? Į tą klausimą yra penkiariopas atsakymas.

1. Riebus žmogus turi sumenkėti del to, kad riebumas ir gera sveikata nedraugauja. Riebumas nėra žmogaus stiprumas. Nutukimas žmogui nėra sveikatos, nė jėgos nepriduoda.
2. Riebus žmogus turi sumenkėti del to, kad geriau išrodytų. O geras išrodymas šių dienų civilizuo-tame gyvenime daug reiškia. Geresnis žmogaus išrodymas, be kita ko, duoda progą nusipirkti geresnį drabužį, kuris yra pigesnis; tokį drabužį, kuris gaminamas urmu del daugelio normališkai išrodančių žmonių.
3. Riebus žmogus turi sumenkėti del to, kad bu-nant riebiu sunku atlikti savo kasdieninius reikalus; sunku net judėti ar eiti. Normališkas žmogus gali daugiau ir geriau atlikti fiziško ir protiško darbo, negu riebus žmogus.
4. Riebus žmogus turi sumenkėti del to, kad nu-ėmus nuo savo kūno bereikalingą sunkumą. Sumenkėjimas nuims spaudimą nuo širdies ir kitų kūno dalių, kurios riebumu apsunkinta ir kas kenkia sveikatai.
5. Riebus žmogus turi sumenkėti ir del to, kad motina gamta nėra paskyrusj mums būti sunkiais ir riebiais. Kuomet žmogus gyvena sulig motinos gamtos patvarkymų, jis būna sveikas ir laimingas.

Nervų pasigydymas

NERVAI yra vienas iš jausmingiausių ir švelniausių žmogaus kūno padarėlių. Nervai pasiekia visas kūno dalis. Jie pasiekia net kraują ir celes. Nervai valdo visus kūno judėjimus. Net ir kemikalės permainos žmogaus kune turi sąryšio su nervais. Jeigu kuri kūno celė negauna tinkamo maisto, ji apmiršta. Bet jei toje celėje dar yra gyvas nervas — ją galima atgaivinti. Tačiau kai nervai numiršta, tada jau niekas celių negali atgaivinti.

Septynios dešimts septyni nuošimčiai žmonių pasaulį kenčia vienokius ar kitokius nervų sukrinkimus. Iš to jau galima spręsti, kodel tiek daug žmonių kenčia visokius negalavimus, suriščius su nervų sukrinkimais.

Ką reikia daryti, kad nervų negalavimų pasigydytų? Visųpirma reikia išmokyti gerai pasilsėti. Ant-ra — reikia pasiliuosuoti nuo visokių rūpesčių, baimės ir susijaudinimų. Reikia gyventi paprastai ir normališkai. Reikia žinoti, kad sveikata yra brangesnė už pinigų. Taipgi reikia žinoti, kad poilsis, geras išsimiegojimas ir tyras oras gali tame daug pagelbėti.

Ruduo

RUDUO yra aprašytas daugelio rašytojų ir apdai-nuotas daugelio poetų kaip žiema, pavasaris ir vasara. Ruduo yra gražus metų sezonas. Netik gražus, bet ir turtingas. Juk rudenį ukininkai nusi-ima nuo laukų tai, ką per vasarą užsiaugina.

Ruduo jau atėjo. Vasaros gėlės jau nebežydi, la-pai nukritę. Žolė pageltus-nudžiuvus. Tikrai jau ruduo. Po to vėl ateis žiema, pavasaris, vasara ir kitas ruduo. Ir taip amžinai bėgo, bėga ir bėgs. Taip bus tol, kol mūsų žemelę saulės spinduliai šildys. Taip tas gamtos kalvaratas sukasi ir suksis. Sukasi ir bėga greitai, be jokio sustojimo. Taip greitai, kad mes net nespėjame pastebėti. Juk ar senai čia buvo praeitas ruduo. Ar senai buvo Kalėdos? O štai jau vėl ruduo ir Kalėdos nepertoliausia.

Visas tas gamtos kalvaratas lygiai sukasi sveikiems ir sergantiems. Skirtumas tik tas, kad sergan-tiems sunku gyventi ir laikas jiems lėčiau bėga.

Kaslink paties sirgimo, tai žmonės dažniau serga metų permainingose. Juogreičiau visokiais „šalčiais“ mes susergame rudenį, kada iš šilto oro gamtos kal-varatas pasisuka į šaltą.

Todel rudenį reikia daugiau apsižiūrėti, kad tais „šalčiais“ nesusirgtume. Reikia pritaikyti rubus prie oro atmainos. Reikia valgyti rudeninius valgius. Gerus valgius, nes geras valgis padeda mums kovoti „šalčiams“ ir visokiais ligas.

Su poetais sveikindami rudenį, apsižiūrėkime ir savo sveikatą, kad mes turėtume progos dar ne vieną, bet daugelį rudenį sulaukti ir sveikais buti.

Dantų prižiūrėjimas

VIENAS pirmųjų ir svarbiųjų dalykų, kas liečia burnos ir dantų prižiūrėjimą, yra geras maistas. Geras maistas padeda kūnui subudavoti stiprius dantis ant pastovaus pagrindo. Geras maistas pagelbsti suformuoti stiprius dantų smegenis. Geriausias del dantų maistas, tai toks, kuris reikia kramtyti. Kie-ta duona, žalios daržovės ir kai kurie vaisiai gali daug dantis pagelbėti. Vaisiai pagelbsti kraujo cirkuliacijai dantų smegenyse. Reguliarus dantų valymas šepetuku atlieka dalį to darbo, kurį gali atlikti geras maistas. Dantis ir dantų smegenis reikia švariai užlaikyti.

Dantų smegenis galima užgauti valant šepetuku. Kartais viršutiniai dantys tinkamai nesusieina su apatiniais. Todel vieni dantys spaudžiami perdaug, o kiti permažai. Kai kurie dantys gali būti spaudžiami iš priešingos pusės. Iš to gali kilti dantų smegenų iritacija. Jeigu dantų nesmagumai kyla iš šių prie-žastų, reikia apie tai pasitarti su dantistu. Su juo pasitarus, galima prašalinti tolimesnes ir blogesnes pasekmes.

Patarimas

Atidėliojimas eiti pas dantistą jau tuomet, kada reikia žandą pasirišus eiti — yra blogas pripratimas. Tuomet reikia ir didelį skausmą kentėti ir dantistui sunku jums greitą pagalbą suteikti. Geriausia pas dantistą nueiti kai tik pajunti, kad su tavo dantimis kas nors bloga. Tuomet dantistas jums galės suteikti reikalingą pagalbą ir jums nereikės bereikalingai skausmo kentėti.

Susivienijimo Pildomoji Taryba New Yorke Atliko Daug Darbo

Protokolas

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO, IYKUSIO RUGSĖJO 11—17 DIENOMIS, 1939 METŲ, SLA CENTRO RASTINĖJE, 307 WEST 30-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

(Tąsa)

SEKRETORIAUS RAPORTAS SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMUI, RUGSĖJO 11 DIENĄ, 1939 METŲ

Prisirašius 45 metų amžiaus \$500.00
Prisirašius 40 metų amžiaus \$420.00
Prisirašius 35 metų amžiaus \$370.00
Prisirašius 30 metų amžiaus \$300.00
Šios skaitlinės yra paremtos N. F. C. mokesčių ir mirtingumo lentelėmis ir jos netinka naujai įvedamiems Am. Ex. apdraudoms skyriams.

Sį klausimą risant, reikėtų atsižvelgti į dabar įvedamus naujus skyrius, į tai, kad yra rengiamasi naujais skyriais pakeisti visus senus N. F. C. apdraudoms skyrius, o taipgi ir į tai, kad naujus skyrius įvedus nariai prigulinti prie senų, N. F. C., skyrių galės persikelti į naujus ir reikalui esant dalį pinigų gauti be jokio amžiaus apribavimo.

Centro namo taisymas

New Yorko miestas dar gegužės 11 ir 12 dd., 1938 m., pranešė Susivienijimui, kad Centro namai neprisitaiko prie naujai priimtų sanitacijos ir ugnies saugumo įstatymų. Pagaliau, vasario 21, 1939, miestas pranešė, kad atidėti tolimesni darbai pritaikymui namų prie naujų įstatymų negalima — darbas turi būti tuojau pradėtas. Pasiremiant tuo reikalavimu, prez., F. J. Bagočius, paskyrė specialę komisiją iš trijų asmenų. Tėvynės redaktoriaus Kl. Jurgelionio, S. L. A. Kontrolės Komisijos pirmininko J. V. Griniaus ir SLA sekretoriaus M. J. Viniko, ir įsakė darbą tuojau pradėti. Darbas jau baigtas ir paskirta komisija smulkmenas raportuos atskirai.

Namų taisymas, kurį komisija prižiūrėjo, buvo tik tokis, kad prisitaikinti prie įstatymų. Priemėnų (hallways) sienos buvo "fire retarded", t. y. senas tinkas nuimtas ir naujas uždėtas ant dratinio pagrindo. Buvo sudėtos blėkės apkaltos durys, du nauji "fire escapes", aptaisyta laiptai, sudėtos naujos "fire retarded" lubos sklepe ir pirmam aukšte, sudėta naujas "brass plumbing", klepe pora geležinių ramsčių, įmuryta siena apie šildomą pečių ir tt.

Jokių pakeitimų, kad namą geriau pritaikinti gyverimo ar raštinės naudojimui nedarėta ir namo sutvarkymas paliktas visai tokis koks buvo iki šiol. Taisymo darbai paliko namus tokiaime stovy, kad juos būtina reikia perdėm nudažyti iš vidaus ir iš lauko. Reikia visur sutaisyti arba nauju "inlay" padengti grindis, reikia naujai dengti laiptus, reikia visus langus aptaisyti, užpakalinis namas būtina reikalauja pilno nudažymo iš vidaus. Iš lauko butų geriausia apkalti taip vadinamais "asbestos shingles". Visi langai jau taip seni, kad vargu bus galima juos sutaisyti, todėl butų geriausia naujus langus sudėti. Šiuos aptaisymus baigus, jokių stambesnių pataisymų nereikės per eilę metų laiko.

Iki šiol padarytas namo aptaisymas kainavo sekamai:

Originalis kontraktas	\$3,840.00
Darbai virš kontrakto	2,188.00
Viso	\$6,028.00
Atėmus kreditus	135.00
Viso	\$5,893.00

Taisymą baigus, gavome miesto palidumą, kad namai prisitaiko prie naujų namų įstatymų.

Thompsonville, Conn. namo taisymas

Pereitas Pildomosios Tarybos suvažiavimas tari-mais Nr. 26 ir 58, pavedė SLA Kontrolės Komisijos nariui, J. Tareilui, padaryti ištyrimą ir atlikti būtina reikalingus pataisymus SLA nuosavybei, 98 Pleasant St., Thompsonville, Conn., išleidžiant iki \$2,100.

Sulig tų tarimų ir sulig P. J. Tareilos reikalavimų pervėdžiau jam \$2,127.90.

Namas aptaisytas. Prez. F. J. Bagočius ir SLA 11 kp. narys T. Matas, aptaisymą apžiūrėjo ir užgėrė. Kokis aptaisymas atliktas, raportuos prez. F. J. Bagočius ir J. Tareila.

Edwardsville, Pa. namo pardavimas

Rugpjūčio mėnesį, F. G. Rekus Co., prižiūrėtojai SLA nuosavybės, 177-179 Zerbey Ave., Edwardsville, Pa. gavo nuo perkėjo pasiulymą \$5,000.00 už šią nuosavybę. Pranešus pasiulymu smulkmenas Pildomosios Tarybos nariams, visi vienbalsiai sutiko nuosavybę parduoti už siulomą kainą, t. y. už \$5,000.00.

Šią nuosavybę įsigijome forklozavimo būdu, vasario 7, 1935 m. Nuosavybė susideda iš dviejų mėlinių gyvenamų namų ir žemės ploto 48 pėdų 4 colių pločio ir 150 pėdų ilgio.

Nuosavybė kainavo Susivienijimui sekamai:	
Morgičius	\$8,000.00
Taksai	822.64
Advokatų lėšos	106.10
Užvilkti nuosimčiai	1,480.00
Mišrios lėšos	9.50

Viso \$10,418.24
Nuosavybės vertė, sulig 1938 metų įkainavimo, \$7,550.00.

Tos nuosavybės įplaukos buvo sekamos:		
Metai	Gross	Net
1935	\$378.16	\$933.23
1936	728.50	490.41
1937	771.13	515.41
1938	548.73	60.70

Vienas namas dabar tuščias ir todėl šiais metais nenumatoma jokios "net" įplaukos.

SLA nuosavybių priežiūra

Tiesioginėje namo priežiūroje iki pereinio mėnesio turėjau tiktai vieną nuosavybę, Centro namą. Nuo pereinio mėnesio perėmiau nuo B. J. Schegaus savo priežiuron, 294 — 8-th Ave., New York, N. Y. namą. Visas kitas nuosavybes priežiūrą tam tikslui paskirti, su Pildomosios Tarybos pritarimu, agentai ir prižiūrėtojai. Už namų priežiūrą negaunu absoliučiai jokio atlyginimo. Agentai gauna po 5% nuo surinktų randų.

Nuosavybių priežiūra dabar yra paskirstyta sekamai:

Nuosavybė	Priežiuri
New York, 307 W. 30-th St.	M. J. Vinikas
Chicago. Visos nuosavybės	E. Mikužiutė
Thompsonville, 98 Pleasant St.	S. Grigaliūnas
Waterbury, 621-31 E. Main St.	J. Žemantauskas
Detroit, 322 Halbrook Ave.	P. Molis
Atlantic City, 128 S. Maine Ave.	M. Sirota & Co.
Brooklyn, 193 Grand St.	B. J. Schegaus
Edwardsville, 177-9 Zerbey Ave.	F. G. Rekus Co.
New York, 294 — 8-th Ave.	M. J. Vinikas
Bayonne, 48 W. 30-th St.	A. S. Trečiokas

Visi agentai ir prižiūrėtojai turi teisę daryti smulkias išlaidas surištas su namo priežiūra ir taisymu. Tačiau tos smulkios išlaidos turi nebūti didesnės kaip 10% surenkamų, nuomų. Išlaidos, kurios yra didesnės negu 10% surenkamų nuomų, yra išmokamos per Centrą.

Sulig šios tvarkos Centras gauna nuo agentų randas, bet randas, iš kurių jau yra atitrauktos smulkios išlaidos, surištos su namų priežiūra ir taisymu. Savo bėrtaininėse atskaitose talpinu kiekvienos nuosavybės įplaukos ir išlaidos, tai tas skaitlines čionai paduo du tiktai sutraukoje.

Nuosavybių įplaukos ir išlaidos, perėjusios per Centro Raštinę, iki šiam suvažiavimui Chicagos nuosavybių nepadaudu, nes p-lė Mikužiutė tas skaitlines suteiks savo raporte.

Nuosavybė	Įplaukos	Išlaidos
New York, 307 W. 30 St.	\$207.00	\$8,232.86*
Thompsonville, Conn.	629.36	2,678.90**
Waterbury, Conn.	1,299.69	1,398.90
Detroit, Mich.	255.47	10.00
Atlantic City, N. J.	491.00	191.94
Brooklyn, N. Y.	1,940.00	1,318.70
Edwardsville, Pa.	160.40	215.67
New York, 294 — 8 Ave.	1,842.80	1,688.07
Bayonne, N. J.	186.25	311.08

*Šio namo išlaidose priskaityta namo taisymas sumoje \$6,048.00.

**Thompsonville namo išlaidose įeina taisymas, sumoje \$2,127.90.

M. J. Vinikas,

SLA sekretorius.

TYRINĖJIMO KOMISIJOS DIDŽIUMOS RAPORTAS REIKALĖ VIENYBĖS NAMO TAISYMO IŠLAIDŲ

Vienybės namo, pataisymo svarstymas prasidėjo P. T. susirinkime spalio 17—22 d., 1935 m. Šiame suvažiavime priimtas sekamas nutarimas:

Spalio 17—22, 1935 m. P. T. suvažiavime.

81. "Svarstoma SLA namo Brooklyne (buvusio "Vienybės" namo) remonto reikalas. Specialė komisija — prez. Bagočius ir sekretorius M. J. Vinikas — patiekė raportą ir planus namo remontui su architektų piešiniais ir specifikacijomis, sulig kurių namo pataisymas kainuotų tarpe \$15,000 ir \$20,000. Nuodugnai visą padėti apsvaresius, nutarta palikti Specialiai Komisijai toliau tuo reikalu rupintis ir kuomet bus pateikti galutini planai, tuomet P. T. juos svarstys ir galutinai užgirs".

Antras nutarimas buvo padarytas susirinkime, kuris įvyko lapkričio 19 d., 1936 m. ir skamba sekančiai:

Ištrauka iš nr. 73.

"SLA namo Brooklyne remonto komisija, prez. F. J. Bagočius, sekr. M. J. Vinikas ir S. A. Cibulskas raportuoja iš komisijos veikimo šio namo remonto reikalu apie sudarytus keturis planus, gautus kontrak-

torių "bids" miesto liudymus ir tt. Raportas priimtas ir nutarta autorizuoti specialę komisiją tik tokias remontui išlaidas daryti, kad namą pertaisius visas SLA investentas neviršintų \$50,000".

Kovo 1 d., 1938 m. Ištrauka iš sekretoriaus raporto:

"Brooklyn, N. Y. Namas" — "Po išsemiamo, plataus ištyrimo ir apsvarstymo daugelio įvairiausių planų, pasiulymų (bids), apskaičiavimų (estimates) ir tt. buvusio "Vienybės" namo taisymo komisija, kurion įeina prez. F. J. Bagočius, kontr. kom. narys S. Cibulskas ir Dr. M. J. Vinikas, ir kuriai P. T. pavedė savo įvairiais tarimais namą atremontuoti ir jame įtaisyti svetainę, darbą pradėjo gegužės 15 d., 1937 m. Pradėtas namo remontas iš esmės baigtas apie spalio 1 d., 1937 m. Naujai atremontuotos namo dalys yra išnuomos ir atneša atatinamą nuomą. Platėsniai raportai apie namų pataisymus bus išduoti atskirai tam tikslui išrinktų SLA komisijų".

Komisija, kuri susidėjo iš trijų narių, butent SLA prezidento F. J. Bagočiaus, SLA sekretoriaus M. J. Viniko ir SLA Kontrolės Komisijos nario S. A. Cibulskio, galutinai priėmė tris namo pataisymo kainų pasiulymus del apsvarstymo, kaip tai:

Michael Fisher už \$23,250 pataisymui, o \$2,250 už namo šildymo įvedimą. Viso \$25,500.

B. S. Goodman — \$23,750 — nepažymėta ar čia įeina šildymas ar ne.

Kendall Construction Co. — \$22,875, šildymo įvedimas — \$2,100. Viso \$24,975.

Komisija pasamdė Kendall Construction Co. prie šio darbo, o S. A. Cibulskį darbą prižiūrėti.

Sekretorius M. J. Vinikas priėmė rezoliuciją, išdėstydama skaitlines ir pateikė N. Y. State Insurance Departamentui. Šioj rezoliucijoje Vienybės namo kaina, išskaitant kapitalizaciją, buvo pažymėta kaip \$27,968.36. Vienok Clevelando seimui sekretorius išdavė raportą, kad Vienybės namo vertė yra \$31,705.86 ant knygu.

P. T. nutarimas buvo, kad namą pertaisius visas SLA investentas neviršintų \$50,000 (Nut. 2)

Sudėant tą skaitlinę, kuri buvo paskelbta Clevelando seimui, perviršius kontrakto jau buvo aiškiai \$6,680.86, pagal P. T. nutarimo laike pasirašymo. Tas aiškiai parodo, kad komisija priimdama kontrakto sutartį peržengė P. T. nutarimą. Sekretoriaus rekordas rodo, kad kontrakto skaitlinė rezoliucijos formoje, kurią sekretorius suteikė N. Y. State Ins. Dept., buvo pranešta visiems P. T. nariams, išskyrus išdo globėją E. Mikužiutę.

Čia seka konstrukcijos darbo išlaidų sąskaitos.

Kendall Construction Co. — gegužės 29, 1937, įmokėta	\$4,000.00
Kendall Construction Co. — birželio 19, 1937, įmokėta	6,000.00
Kendall Construction Co. — liepos 3, 1937, įmokėta	4,000.00
Kendall Construction Co. — liepos 17, 1937, įmokėta	4,000.00
Kendall Construction Co. — rugpjūčio 7, 1937, įmokėta	2,000.00
Kendall Construction Co. — rugsėjo 7, 1937 — darbas ir įrengimai	4,000.00
Kendall Construction Co. — rugsėjo 25, 1937 — medžiaga ir darbas	4,300.00
Kendall Construction Co. — spalio 23, 1937, įmokėta	4,500.00
Kendall Construction Co. — lapkričio 6, 1937, įmokėta	3,000.00
Viso	\$35,800.00
Už sudarymą planų	1,000.00
Viso	\$36,800.00

Iš bilų negalima sužinoti kiek kainavo įtaisais (fixtures), kuriuos sekretorius skaičiuoja kaip \$6,896.00. Bet inventorijų sekretorius skaito susidedantį sekančiai: 3 barai, alaus šaldytuvai, bonkų tankai, džiovinimo lentos, rankšluosčių pakabintuvai, krantai, alaus pompos, sinkos, šaldytuvai, sulenkiamos kedės, restaurano stalai, pečiai, gariniai stalai, cyclerama, virvės, pulpės, pryšakinės užlaidos, scenos užlaidai, sparnų reflektoriai, avanscenos žiburiai (footlights), lengvi įtaisymai, skrybių lentynos, poliai, paltų pakabintuvai. Viso paminėtų daiktų kaina — \$6,896.00.

Skaitlinės su įvardinimais buvo sekančios:

(1) Rugsėjo 18, 1937 — Muldave Konstr. Co. už prijungimą pečiaus (gazinio) ir sinkos — \$55.00	\$55.00
(2) Kendall Constr. Co. — gruodžio 4, 1937 už scenos įrengimus salėje ir restaurano sutaisymas	2,040.00
Gruodžio 4, 1937 — Arlt. del basemento ir virtuvės pečiaus ir sinkos sujungimą	38.00
Balandžio 30, 1938 — Kendall Constr. Co. už linoleumą ir išpentavimas sklepe	195.00
Gruodžio 4, 1937 — Kendall Constr. Co. už kepurų čekius, kablelius ir lentynas	35.00
Gruodžio 4, 1937 — Kendall Constr. Co. už	

permainymus	1,110.00
Gruodžio 4, 1937 — Kendall Constr. Co. už šaligatvį	180.00
Liepos 16, 1938 — Lashinsky Iron Works Inc.	18.00
Birželio 25, 1938 — C. E. Dowdall — šaligatvis ir elevatorius (back bridge)	12.00
Gruodžio 4, 1937 — C. E. Dowdall Inc. — įmokėjimas už elevatorių	195.00
Gruodžio 18, 1937 — C. E. Dowdall Inc. — užmokėjimas kitos pusės	195.00
Galutinas išmokėjimas buvo suderėtas už	720.00

Viso sudaro	\$41,653.00
Už prirodymą nuomininko buvo Schegaus-kui išmokėta liepos 17, 1937	300.00
Už legališką patarnavimą — sudarymą nuomotojo sutartį, adv. Vokietaičiui	35.00

Komisijos narių išmokėjimai:

Prez. F. J. Bagočiui	\$233.04
Sekr. M. J. Vinikui	296.30
S. A. Cibulskiui	1,081.75

Viso išleista	\$43,599.09
Kovo 1—6 dd., 1938 m. P. T. suvažiavimo nutarimas.	

12. "SLA namo, 193-197 Grand St., Brooklyn, N. Y., remonto komisija: F. J. Bagočius, M. J. Vinikas ir S. A. Cibulskas išduoda raportą, kokis remontas padarytas ir kokios susidėjusios aplinkybės privertė komisiją baigti pradėtą darbą virš numatytos sąmatos už remontą ir kiek pinigų išleista bei visas kitas atlikto remonto smulkmenas. Kadangi prezidentas Bagočius yra komisijos nariu, tai pasitraukia iš pirminko vietos ir pirminko vietą užima vice prezidentas J. K. Mažukna. Išsklausus komisijos raportą paaiškėjo, kad namo remontas kainavo \$32,045.00, o visas inventorius kainavo \$6,896.00. Komisijos raportą priimti įnešimas balsuojamas vardošaukiu. Už įnešimą komisijos raportą priimti balsavo: F. J. Bagočius, M. J. Vinikas, K. P. Gugis, S. Mockus, E. Mikužiutė su pastaba, kad komisija išleido daugiau pinigų, negu buvo autorizuota išleisti, Dr. J. S. Stanislovaits taip pat su pastaba, kad pasitraukia iš pradedama darbą žinojo, kad remontas daugiau kainuos, negu buvo numatyta išleisti. Prieš įnešimą balsavo J. K. Mažukna".

Komisija užbaigdama padaro šias išvadas:

1. Išmokant sąskaitas, prezidentas, sekretorius ir išdinkas nepasilegė gospadoriškai, nes daug čekių buvo pasirašytų ir išmokėtų be jokio žinojimo arba "statement" už ką ir kokį darbą, kaip tai sąskaitos virš kontrakto, kurios buvo išmokamos be jokios žymės apart "due \$4,000 ir S. A. Cibulskio O. K."

2. SLA neprivalėjo pirkti ar išmokėti mūsų turimą už įvardintus reikmenis alinės įtaisymų, kurias sekretorius įvardina kaip "inventory". Bet vienok mes pripažystame reikalingumą tik tų reikmenų, kurie įeina į salės įrengimą.

3. Komisija neprisilaikė P. T. nutarimo (Nut. 73) lapkričio mėn., 1938 m., išleisdama \$25,304.95 daugiau negu buvo P. T. nutarta ant šio remonto išleisti.

Sekr. rap. Clevelando seimui Vienybės namo vertė	\$31,705.86
Išleista pataisymui	43,599.09

Viso	\$75,304.95
Atimant	50,000.00

Išleista per daug \$25,304.95

4. P. T. nepaskyrė išlaidų, kad mūsų komisija galėtų nuodugnai iširti teisingumą remonto išlaidų. Tokiam tyrinėjimui būtų reikalinga pasamdyti apie tris architektus kas gali kainuoti kelis tukstančius dolerių. Mes negalime dasileisti daugiau išlaidų Vienybės namui. Vienok mūsų nuomonė yra, kad pataisymas vieno aukšto frontas ir basementas nėra vertas tiek išlaidų.

5. Kadangi Vienybės namo taisymo komisijos raporto skaitlinės dar niekad nebuvo formaliskai priimtos, mes rekomenduojame, kad pirminkas perduotų skaitlines P. T. nubalsavimui.

6. Mes peržiūrėję Kontrolės Komisijos raportą ir peržiūrėję Vienybės namo taisymo komisijos dokumentus sutinkame ir užgiriame visas Kontrolės Komisijos rekomendacijas, apart nr. 2, kurį skamba sekančiai: P. T. turi surasti tikrąjį kaltininką del kurio priežasties ar neįsimeintos tos didelės išlaidos pasidarė, įeigu toks kaltininkas galima surasti. Sura-dimą tokio kaltininko mes pavedame Kontrolės Komisijai, ir nr. 4, kuris skamba sekančiai: P. T. turi išreikalauti iš sekr. M. J. Viniko, kad sugrąžintų Susivienijimui sumą \$257.50, kurią jis paėmė iš Susivienijimo sąskaitomis, kurias Kontrolės Komisija rado nepateisintomis.

Euphrosine Mikuzis,
S. Mockus.
(Daugiau bus)

Zinios iš Lietuvos

Vilniaus nuotaika pradeda gerėti

Vilniuje nuotaika iki spalio 28 d. — iki į senąją sostinę tūkryčių šeiminių įrengimo — buvo gana apsiniaukusi. Didelė rūpesčių našta vargino jau ir taip pakankamai išvargintus gyventojus. Daugelis gyventojų liko be cento. Kasdienis šalinimas po keletą valandų prie maisto produktų parduotuvių nuolat vis ilgesniais eilėmis. Visi šie ir kiti netikro rytojaus klausimai kankint kankino visus vilniečius, kurių mintyse tebuvo vienas klausimas:

— Kada ateis Lietuvos kariuomenė?

Pagaliam ji — su dideliais lūkesčiais laukta — atėjo. Pilies kalne gražiai plevėsuoją mūsų tautinė vėliava.

Išties vilniečių viltys jau pirmomis dienomis — tik į senąją sostinę įžengus tikriesiems šeiminkams — išsipildė. Maisto stoka, kuri ypač buvo paastrėjusi, staiga pašalinta. Visose gatvėse prie maisto parduotuvių kasdien buvusios didžiulės žmonių eilės staiga sumažėjo iki minimumo. Maisto produktų yra kokių tik nori. Šis nuostabi greitis miesto maisto aprūpinimas nudžiugino visus gyventojus. Jau visose valgyklose pietus galima pasirinkti iš kelių valgių. Be to, patys pietūs žymiai pagerėjo.

Yra ir daugiau Vilniaus patalimo ryškių vaizdų. Paskutiniomis dienomis Vilniaus gatvėse ir gatvių sankryžose buvo susidariusios vadinamosios „padosios biržos“, į kurias žmonės nešė parduoti ką kas turėjo. Tų gatvinių turgų jau nėra. Jų dingimo staigi priežastis labai aiški. Į tokias rinkas žmonės nešė parduoti savo butiniausius daiktus tik dėl to, kad nepaprastai kritusio zoto kursui ir tuo pačiu pakilus pietų kainoms, jie jau nebeturėjo už ką nusipirkti duonos kėsnio. Didžiausias skurdas grėsė Vilniaus biednuomenei, kurios didelė dalis ir buvo vargo išvargta gatvėse praeiviams siulyti savo namų apyvokos butiniausius daiktus. Tik į Vilnių įžengus mūsų kariuomenė, pirmiausia suteikta pagalba alkstančiai biednuomenei.

Kai pradėjo svyruoti zlo-

tas, žmonės į Vilniaus turgus maža ką vežė parduoti. — Kas mums iš to pinigų? Sienu juo neklijuosi, — kalbėjo Vilniaus krašto ukinin-kai ir vengė į Vilnių vežti savo turimas prekes.

Neseniai Vilniaus turguose tegalėdavai matyti atvežant obuolių ir žalių malkų. Šiandien jie atveža ir įvairių maisto produktų. Kiekvienas ukininkas nori gauti litų, ir drąsiai važiuoja į Vilniaus turgus.

Jau visose eilėse parduotuvių prekės sužymėtos litų kainomis. Šia pačia proga pažymėtina, kad nemaža atsirado prekybininkų, amatininkų, jau spėjusių prisitaikinti prie naujos rinkos sąlygų. Teko matyti kelios parduotuvės atmenų su lietuviškais įrašais. Vilniuje jau galima gauti gražių albumų, kurių viršeliai papuošti Vilniaus vaizdais.

Vilniuje jau pasirodė eilė parduotuvių, pakeitusių buv. lenkų kalba iškabas į lietuvių kalbą parašytas iškabas. Tokių parduotuvių jau yra visa eilė. Kitur, žiūrėk, pakviestas specialistas jau keičia senąją iškabą į naująją, parašytą lietuvių kalba.

Daug prekybininkų, nelaukdamai niekieno paskinimo, patys imasi iniciatyvos keisti buvusio svetimųjų valdžioje miesto vaizdą. Svarbiausia tai, kad pasirodžiusios lietuvių kalba iškabos pasižymi kalbos grynumu. Dar neteko matyti nė vienos iškabos, kuri būtų parašyta daryta lietuvių kalba.

Kai kas man sako, — kalba vienas prekybininkas, — kad viena lietuvių kalba iškabų daug kas nesupras. O man atrodo, kad kam reikės, tas supras. Be to, nemokantiems bus proga iš iškabų pasimokyti lietuvių kalbos.

Anksčiau, prieš atvykstant mūsų kariuomenei, nuolat mieste buvo tvenkte užtvinktos gatvės. Burių burių žmonių nuo ankstauro ryto iki vakaro tesiburiavo gatvėse. Dabar to nuolatinio gatvės būriavimo jau nėra. Tokie faktai parodo, kad gyvenimas pradeda eiti į normalias vėžes. Žmonės gryžta prie savo tiesioginių pareigų, nuo kurių paskutinėmis savaitėmis buvo

nutolę. Pats Vilnius daro žymiai giedresnį vaizdą. Bet dar daug reikės pastangų ir rūpesčių, kol visose srityse užvirs normalus darbas. O kur dar visi tie darbai, kurių dėka Vilnius ir Vilniaus kraštas bus susietas su visos Lietuvos gyvenimu, nuo kurio ši mūsų teritorijos dalis iki šiol buvo atskirta siaurinių gairių? L. A.

Simas Miglinas.

Vyriausybės įgaliojimas Vilniui

Vyriausybės įgaliojimu Vilniui ir kraštui paskirtas Kazys Bizauskas. Vilniuje gyvenimas į normalias vėžes; gyventojai mato ir įvertina vyriausybės rūpestį ir pastangas atstatyti kraštą, paleisti darban nustojuosius organizuoja viešuosius darbus, įmonės ir krautuvės, gavusios reikalingą medžiagą ir prekes iš Kauno, veikia normaliai. Sveikatos departamentas pasiuntė kelis skrajojantčius sanitarijos būrius su gydytojais ir sesutėmis, kurie vyksta iš kaimo į kaimą ir reikalingiems teikia medicinos pagalbą ir vaistus.

Kad greičiau išaiškinti, kas yra tikrieji gyventojai ir atskirti pabėgėlius bei buvusios Lenkijos valdininkus, atsiųstus iš Lenkijos gilumos, nuo lapkričio 29 d. nuolatiniams gyventojams pradės išdavinti vidaus pasus. G. K.

Kad greičiau išaiškinti, kas yra tikrieji gyventojai ir atskirti pabėgėlius bei buvusios Lenkijos valdininkus, atsiųstus iš Lenkijos gilumos, nuo lapkričio 29 d. nuolatiniams gyventojams pradės išdavinti vidaus pasus. G. K.

Kad greičiau išaiškinti, kas yra tikrieji gyventojai ir atskirti pabėgėlius bei buvusios Lenkijos valdininkus, atsiųstus iš Lenkijos gilumos, nuo lapkričio 29 d. nuolatiniams gyventojams pradės išdavinti vidaus pasus. G. K.

Rašytojų ir dailininkų ekskursija į Vilnių

Lietuvos Rašytojų Draugija ir Lietuvos Dailininkų Sąjunga rengė ekskursiją į Vilnių. Ekskursijoje dalyvavo 16 kauniškių dailininkų ir 32 rašytojai. Ekskursija iš Kauno į Vilnių išvyko spalio 18 d., autobusais.

Vilniuje dailininkai padėjo vainiką ant Čiurlionies kapo, aplankė muziejus ir kt. Rašytojai surengė literatūros vakarą. Kauniečiai dailininkai ir rašytojai užmezgė ryšius su kolegomis vilniečiais. A. L.

Vilniaus krašte yra daug miškų

Atgautoji Vilniaus teritorijos dalis yra miškingesnė, negu kitos Lietuvos dalys. Dar prieš Did. Karą Kauno gub. miškingumas siekė 16,6%, o Vilniaus gub. 25,7%. Nors po Did. Karo Vilniaus krašte miškų plotai ir sumažėjo, bet vis dėlto ne taip, kaip neprikli. Lietuvoje.

Spėjama, kad visas prijungiamas prie Lietuvos Vilniaus miško plotas (įskaitant vandenis ir durpynus), sudarysias apie 230 tūkst. ha.

Visi Vilniaus krašte mums atitenkanti miškai, žiūrint žemėlapiu ir buvusio lenkų susikirstymo urėdijomis, skirstomo keliais rajonais: Ignalino rajonas apie 15 tūkst. ha miško, Pabradės — 35 tūkst. ha, Nemenčinės rajonas ir vakarus nuo Neries 12 tūkst. ha, Vilniaus rajonas ir vakarus ir šiaurę nuo Vilniaus 14 tūkst. ha, Naujosios Vilnios 10 tūkst. ha, Trakų 13 tūkst. ha, Rudiškių 16 tūkst. ha, Paluknės 32 tūkst. ha, Rudnikų 35 tūkst. ha, ir Valkininkų — Varėnos rajonas 20 tūkst. ha.

Atgautose miškuose vyraujanti medžių veislė yra pušis, toliau eina eglė, beržas, juodalksnis. L. Z.

Nelaimingi metų atsitikimai Kaune

Šiais metais Kauno miesto savivaldybės greitosios pagalbos automobiliai buvo išskviesti apie 4,000 kartų suteikti pagalbos, pervežti į ligonines įvairių nelaimių ištiktus asmenis. Pernai tie automobiliai turėjo tik apie 2,500 išvykių per visus metus. Šiomet nelaimingų atsitikimų skaičius Kaune žymiai padidėjo pradedus karū. Daugiausia nelaimių įvyksta dėl girtavimo ir neatsargaus elgesio. Tačiau neretai sanitariniai automobiliai yra išskvičiami ir dėl menkos priežasties, o kartais ir visai be reikalo.

Raudonojo Kryžiaus pagalbos automobiliai dažniausiai yra šaukiami gimdymo atvejais. L. A.

Autobusai konkuruoja su geležinkeliais

Per pirmus septynis šių metų mėnesius mūsų platieji geležinkeliai pervežė 1,714,500 keleivių ir siaurieji 200,000 keleivių, arba abejai drauge

1,914,500 keleivių. Autobusai per tą laiką šiemet pervežė 1,807,500 keleivių. Tuo būdu autobusais pervežta jau kuone tiek pat keleivių, kiek ir geležinkeliais. D. C.

Kuopos Susirinkimai

NEW YORK, N. Y. — SLA 126 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 8 dieną, 8 valandą vakare, SLA Centro Rastinėje, 307 West 30-th Street, New York, N. Y. Visi kuopos nariai ir narės lutinai šiame susirinkime dalyvaukite, nes bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą ir renkama kuopos valdyba 1940 metams. Taipgi yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus ir pažįstamus prirašyti prie SLA 126 kuopos, nes dabar eina Antras Pažangos Vajus ir nariai priimami be jokio įstoimo. Užsimokėkite mėnesines mokesis, kad neliktumet suspenduoti, o vėliau išbraukti iš organizacijos. A. Pupeliutė, sek.

SAGINAW, MICH. SLA 144 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 10 d., priprastu laiku, E. Juotnukienės namuose, 3257 Douglas St. Visi nariai malonėkite dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1940 metams. Taipgi bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 144 kuopos, nes dabar eina Antras Pažangos Vajus ir galima įstoti į S. L. A. be jokio įstoimo, todėl dabas gera proga prisirašyti prie SLA 144 kuopos. J. Berbylas, sek.

MONTELELO, MASS. — SLA 17 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 12 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Tautiškamame name, ant Main ir Vine gatvių. Visi nariai ir narės esate kviečiami butinai dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1940 metams ir nominavimas kandidatų į Pildomąją Tarybą. Ateidami atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA 17 kuopos, nes dabar nariai priimami be jokio įstoimo. SLA 17 Kuopa.

HART, MICH. — SLA 183 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 10 dieną, 1 valandą po pietų, Marės Dundulienės namuose, 615 Courtland St. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1940 metams ir nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą. Taipgi yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui. M. Dundulienė, sek.

ESPLEN-PITTSBURGH, PA. — SLA 333 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 10 d., 4 val. po pietų, LPDA svetainėje, 424 Locust Street, McKees Rocks, Pa. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti ir atlikti savo pareigą. Ateidami atsiveskite savo draugus ir pažįstamus prirašyti prie SLA 333 kuopos. D. Sanda, sek.

PLYMOUTH, PA. — SLA 5 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 10 d., 2 val. po pietų, priprastoj vietoj, 52 E. Main St. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą ir renkama kuopos valdyba 1940 metams. Taipgi ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 5 kuopos. J. Rimavičius, sek.

NEW BRITAIN, CONN. — SLA 34 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 14 d., 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 354 Park St. Visi kuopos nariai yra kviečiami skaitlingai dalyvauti šiame susirinkime, nes bus nominuojami kandidatai į SLA Pildomąją Tarybą ir renkama SLA 34 kuopos valdyba 1940 metams. Taipgi nepamirškite užsimokėti mėnesines cuokles, kad neliktumet suspenduoti. Ateidami atsiveskite naujų narių prirašyti prie SLA 34 kuopos. Petras P. Pilipauskas, sek.

BUFFALO, N. Y. — SLA 304 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 10 d., 2 val. po pietų, 205 Military Road. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes bus nominacijos Pildomosios Tarybos ir renkama kuopos valdyba 1940 metams. Taipgi

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šlap raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacinas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Visi 17 milijonų bonkūčių jau išparduoti. Todėl neatidėliodami nusipirktie j ūs bonkute Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

bus aptariami ir kiti neužbaigti reikalai. Ateidami atsiveskite naujų narių prirašyti prie SLA 304 kuopos. Mikas Kajakas, pirm.

DORCHESTER, MASS. — SLA 359 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 15 d., 8 val. vakare, Lietuvių Piliečių Klubu kambaryuose, 1436 Dorchester Ave., Dorchester, Mass., prie Fields corner. Svarbu visiems nariams dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1940 metams ir nominuojama SLA Pildomoji Taryba. Po susirinkimui bus suteikti užkandžiai. Taipgi primenu, kad SLA Antras Pažangos Vajus jau prasidėjo ir kiekvienas narys arba narė atsiveskite į šį susirinkimą po vieną arba daugiau naujų narių prirašyti prie SLA 359 kuopos. M. Anestaitė, sek.

LIETUVA

Keliaukite vikingų laivais
Per Gothenburgą, Švediją

Laivų išplaukimų tvarkaraštis ir laivakorėjų kainos suteikiama nemokamai. Kreipkitės į mūsų autorizuotus agentus ar bent kurią mūsų raštinę.

Tamstos kelionei niekas nepatarnaus geriau prisirengti, kaip Tamstos vietinis laivakorėjų agentas.

SWEDISH AMERICAN LINE
4 West 51-st St., New York, N. Y.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius,
"Kelivio" Name,
255 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. John B. Borden,
2261 W. Cermak Road,
Chicago, Ill. Kasdien 9 iki 5.
Vakareis 6 iki 8.
Telefonas: Canal 1178.

Adv. K. P. Gugis,
Chicago, Ill. Kamb.: 1431-1434.
Namuose: 3323 So. Halsted St.
Ofisai: 127 N. Dearborn St.,
Vakareis: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,
50 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRiangle 6-3622
Tel.: EVergreen 8-7178

MUSŲ GYDYTOJAI

Dr. G. J. Tarulis,
Osteopatas Gydytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10-5 ir 7-9

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stagg 2-0783 Notary Public
JOSEPH LeVANDA
(Levandauskas)
UNDERTAKER
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS
SLA. NARYS
Tel. So. Boston 9423
322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Real Estate & Insurance
Specializuojama: Biznias,
Gyvenimo Namais ir Farmoms
Mandagus ir Greitas Pataravimas

Benedict J. Schegaus
Real Estate & Insurance
Mortgage Loans
195 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-2241

John Naghten & Co.
Established 1863
Insurance
1905 Insurance Exchange
Chicago, Illinois

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas."

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujiemų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

Money Order ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

Susipažinimui kopiją pasiųsime veltui.

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS VIENYBĖ

Svarbus įvykiai Dabar Kasdien Atsistinka

VIENYBĖ skaitydami kasdien sužinosite svarbiausius įvykius kar. Lietuvoje ir visame pasauly. VIENYBĖ plačiai rašo apie Amerikos lietuvių veikimą, keliai aikštėn ir gina tautinius lietuvių reikalus, platina mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutaumu. VIENYBĖ kas savaitę leidžia jaunimui puslapį anglų kalba, Moterų Pasauli, Philadelphia's žiniu ir Kanados puslapius. VIENYBĖS dienraštis metams siuntinėjamas už \$5.00. Metinė prenumeratą išysk sumokėję dienraščio ėmėjai gauna dovanoms knygų. VIENYBĖS vienos dienos laida nemokamai siunčiama susipažinti. VIENYBĖ turi turtingą knygyną. Reikalaukite katalogų. VIENYBĖ užlaiko didelę spaustuvę. Spausdina laikraščius, žurnalus, reikalingas kontorams knygas ir atlieka visus kitus spaudos darbus. Visais reikalais kreipkitės:

VIENYBĖ
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖS UŽSIENIŲ INFORMACIJŲ BŪRAS. Parduoda laivakortes visų linijų geriausiais laivais. Įsripina dokumentus ir išrenigia keleivius į visas pasaulio šalis. Pagelbsti surasti seniau atvykusių laivų vardus ir datas. Luidija įvairius dokumentus, įgaliojimus, pirkimo ir pardavimo aktus. Daro nuorašus ir vertimus visomis kalbomis. Persiūdi pinigus ir siuntinius į Lietuvą.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Didžiosios Devanų Parodos

Praleiskite daug laiko pamatymui

Dabar rodoma jums patinkamoje krautuvėse

Apžiūrėkit anksti... nusispręskit išlėto... užsisakykit per Telefoną

Mažiau, negu 3 penktukai per dieną užlaikys telefoną jusų namuose—užsisakykit sau šiandien!

NEW YORK TELEPHONE COMPANY